

P6_TA(2008)0563

Odziv Evropske unije na poslabšanje razmer na vzhodu Demokratične republike Kongo

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 20. novembra 2008 o odzivu EU na poslabšanje razmer v vzhodnem delu Demokratične republike Kongo

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sklepov Sveta Evropske unije o razmerah v Demokratični republiki Kongo(Kongo) z dne 11. novembra 2008,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2008 z naslovom "Demokratična republika Kongo: spopadi na območju vzhodne meje Demokratične republike Kongo"¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. februarja 2008 o Severnem Kivuju²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. januarja 2008 o razmerah v Demokratični republiki Kongo ter o posilstvu kot vojnem zločinu³ in svojih prejšnjih resolucij o kršenju človekovih pravic v Kongu,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2007 o odzivu Evropske unije na občutljive razmere v državah v razvoju⁴,
- ob upoštevanju resolucije skupne parlamentarne skupščine AKP-EU z dne 22. novembra 2007 o razmerah v Demokratični republiki Kongo, zlasti na vzhodu države, in njihovem vplivu na vso regijo,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 25. oktobra 2007 z naslovom "Korak k odzivu EU na primere ranljivosti – zavzemanje za trajnostni razvoj, stabilnost in mir v težkih razmerah" (KOM(2007)0643) in priloženega delovnega dokumenta služb Komisije (SEK(2007)1417),
- ob upoštevanju Resolucije 60/1 generalne skupščine Združenih narodov z dne 24. oktobra 2005 o sklepih svetovnega vrha iz leta 2005, zlasti njenih odstavkov 138–140 o odgovornosti za zaščito prebivalstva,
- ob upoštevanju sklepov vrha Južnoafriške skupnosti za razvoj, ki je izrazila pripravljenost, da, če bo potrebno, v Severni Kivu pošlje pripadnike mirovnih sil,
- ob upoštevanju Izjave Sveta glede razmer v vzhodnem delu Demokratične republike Kongo z dne 10. oktobra 2008,
- ob upoštevanju poročila misije svojega Odbora za razvoj v Severnem Kivuju leta 2008,

---

¹ Sprejeta besedila P6_TA(2008)0526.

² Sprejeta besedila P6_TA(2008)0072.

³ Sprejeta besedila P6_TA(2008)0022.

⁴ UL C 282 E, 6.11.2008, str. 460.

- ob upoštevanju evropskega soglasja o humanitarni pomoči, ki je bilo podpisano dne 18. decembra 2007,
  - ob upoštevanju člena 103(4) svojega Poslovnika,
- A. ker se boji med kongovsko vojsko, milico Mai Mai, uporniškiimi četami(Nacionalni kongres ljudsko obrambo) odstavljenega generala Laurenta Nkunde, borci Demokratičnih sil za osvoboditev Ruande in borci Gospodove odporniške vojske Ugande zaostrujejo in še vedno povzročajo izjemno stisko za civilno prebivalstvo Severnega Kivuja,
  - B. ker je misija pod vodstvom nekdanjega nigerijskega predsednika Oluseguna Obasanja, odposlanca Organizacije združenih narodov, v nedeljo 16. novembra 2008 dosegla dogovor z vodjem upornikov Laurentom Nkundo, da se oblikuje tristranski odbor za spoštovanje premirja med vojsko in uporniki, in ker ta misija nujno potrebuje podporo partnerskih sil zadevnih držav, da se določi rešitev,
  - C. ker potekajo intenzivna mednarodna diplomatska prizadevanja, v katera so vključeni regionalni in evropski posredniki, njihov cilj pa je preprečiti, da bi se spopadi v Severnem Kivuju stopnjevali in bi se ponovila obsežnejša vojna v DR Kongo med leti 1998 in 2003, v kateri je bilo udeleženih šest sosednjih držav; ker je bil dne 7. novembra 2008 v Nairobiju organiziran regionalni vrh o krizi v vzhodnem delu države,
  - D. ker je bilo od začetka nasilja ubitih in razseljenih na milijone ljudi in ker je bilo – odkar je general Laurent Nkunda avgusta ponovno sprožil spopade Kongu, ki so povzročili humanitarno katastrofo v vzhodnem delu Konga – po ocenah razseljenih 250 000 oseb,
  - E. ker kljub svojemu mandatu v skladu s poglavjem VII Listine Združenih narodov, ki jo pooblašča, da uporabi vsa potreba sredstva, da bi preprečila vse poskuse uporabe sile in zaščitila civilno prebivalstvo, misija Združenih narodov za Demokratično republiko Kongo(MONUC):
    - ni imela potrebnih sredstev, da zaščiti civiliste odkar so se ponovno začeli spopadi v vzhodnem delu Demokratične republike Kongo ter razoroži in prisilno vrne hutujske borce iz Ruande, ki se nahajajo v Kongu;
    - je bila prisiljena, da čaka na pristanek Indije in Pakistana, da bi v boj poslali indijske in pakistanske vojake, kar ni v skladu z določbami mandata, zaradi česar je bila napotena;
    - ni posredovala, da bi zaustavila pokol več kot 200 ljudi dne 5. novembra 2008 v kraju Kiwandja, kljub temu, da se tam nahaja ena njenih vojaških baz,
  - F. ker je varnostni svet Združenih narodov o razmerah na vzhodu DR Kongo še enkrat razpravljal dne 11. novembra 2008, vendar se ni sporazumel o okrepitvi misije Združenih narodov v Demokratični republiki Kongo (MONUC) z dodatnimi 3000 vojaki, kot je ta misija zahtevala,
  - G. ker je v Severni Kivu napoteni samo 600 od 17 000 vojakov MONUC,
  - H. ker so države članice Varnostnega sveta Združenih narodov, vključno z Belgijo, Francijo, Italijo in Združenim kraljestvom, vedno odklonile dodatna sredstva za MONUC, da bi ta izpolnila svoje naloge, ker Svet Evropske unije poziva k tesnejšemu sodelovanju med EU,

njenimi državami članicami in MONUC,

- I. ker je bil na pobudo evropskega komisarja Louisa Michela v Nairobiju regionalni vrh, na katerem sta se predsednik DRK Joseph Kabila in ruandski predsednik Paul Kagame dogovorila, da bosta nemudoma uveljavila vse pretekle Sporazume, da bi tako zagotovila mir in trajnostno politično stabilnost,
- J. ker po srečanju v vzhodnem delu Konga ni prišlo do takojšnje prekinitve spopadov, nasilni spopadi med udeleženci v konfliktu pa so se nadaljevali, kar je hudo prizadelo civilno prebivalstvo,
- K. ker je MONUC jasno ugotovila, da borci Laurenta Nkunde dobivajo podporo iz Ruande in ker je Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon pozval afriške voditelje, naj prevzamejo svojo zgodovinsko odgovornost v tem kritičnem trenutku za to regijo, Afriko in svet,
- L. ker humanitarne organizacije sedaj skrbijo za 200 000 beguncev v taboriščih okoli mesta Goma, ocenjujejo pa, da se je do milijon civilistov razkropilo po goščavju, da bi ubežali nasilju, ker se razmere v begunskih taboriščih slabšajo iz dneva v dan in ker je Visoki komisar OZN za begunce zaskrbljen zaradi možnosti militarizacije begunskih taborišč,
- M. ker se je novačenje otrok vojakov v vzhodnem delu Konga z zaostritvijo konflikta občutno povečalo,
- N. ker so očitno kongovske čete in borci Demokratičnih sil za osvoboditev Ruande vpletene v izkoriščanje in prodajo mineralov v vzhodnem delu Konga,
- O. ker so kongovski parlamentarci pripravili načrt za končanje krize v vzhodnem delu države, v katerem so pozvali k splošni mobilizaciji za vojaški, politični in diplomatski dialog med stranmi, vpletenimi v konflikt,
- P. ker sta francoski minister za zunanje zadeve Bernard Kouchner in minister za zunanje zadeve Združenega kraljestva David Miliband predlagala okrepitev misije Združenih narodov za Demokratično republiko Kongo, namesto da bi poslali evropske sile v Severi Kivu, obenem pa sta potrdila, da ta možnost ni izključena, če se bo pojavila potreba po tem,
- Q. ker so epidemije v Severnem Kivuju vse hujše in se kolera, ošpice in oslovski kašelj nezadržno širijo zaradi množičnih premikov prebivalstva in njihove nastanitve v neprimernih razmerah,
  - 1. je zelo zaskrbljen zaradi vse večjega števila spopadov v Severnem Kivuju ter posledic tega za prebivalstvo zahodnega dela Konga in cele regije, zlasti humanitarnih posledic zaradi nedavne ofenzive Nacionalnega kongresa za ljudsko obrambo, zaradi česar je bilo v Severnem Kivuju razseljenih in ubitih veliko ljudi;
  - 2. izraža veliko ogorčenost zaradi pokolov, zločinov proti človečnosti in spolnega nasilja nad ženskami in deklicami v vzhodnih provincah Konga ter poziva vse ustrezne nacionalne in mednarodne organe, naj storilce privedejo pred sodišče; poziva varnostni svet Združenih narodov, naj nujno sprejme vse ukrepe, ki bi dejansko lahko preprečili nadaljnje napade na civilno prebivalstvo v vzhodnih provincah Konga;

3. pozdravlja odločitev Komisije in držav članic, da povečajo humanitarno pomoč civilnemu prebivalstvu, ki ga je prizadela ta kriza; poudarja, da imajo različne humanitarne organizacije zaradi varnostnih razmer v Severnem Kivu težave pri nujenju humanitarne pomoči; poziva vse zadevne strani, da zagotovijo dostop do ranljivega prebivalstva in varnost humanitarnim delavcem, da se tako zaščiti humanitarni prostor; opozarja, da je nujno, da se vojaška sredstva in sile uporabljajo samo v zelo omejenih primerih in kot zadnja rešitev za podporo operacijam humanitarne pomoči;
4. ponovno poudarja svoje prepričanje, da sta procesa iz Amanija in Nairobi še vedno ustrezna okvira za dolgoročno stabilizacijo razmer v vzhodnem delu Konga;
5. poziva Laurenta Nkunda, naj spoštuje lastno izjavo, v kateri je po pogovorih s posebnim odposlancem generalnega sekretarja Združenih narodov, nekdanjim predsednikom republike Nigerije Olusegunom Obasanjom, podprl mirovni proces za vzhodni del Konga; v zvezi s tem poziva Nacionalni kongres za ljudsko obrambo, naj se nemudoma ponovno pridruži mirovnemu procesu iz Amanija; ponovno izraža podporo kongovskim oblastem pri iskanju politične rešitve za krizo; pozdravlja načrt, ki so ga predložili kongovski parlamentarci, v katerem so pozvali k splošni mobilizaciji za vojaški, politični in diplomatski dialog;
6. meni, da bi bilo treba sklicati mednarodno konferenco o Velikih jezerih, da bi našli trajno politično rešitev spora in pospešili dobro regionalno gospodarsko povezovanje, ki bo koristilo vsem državam regije;
7. poudarja potrebo po nadaljnjih prizadevanjih za prekinitev dejavnosti tujih oboroženih skupin v vzhodnem delu Konga, zlasti Demokratičnih sil za osvoboditev Ruande; poziva vlado Konga in vlade drugih držav v regiji, naj v ta namen sprejmejo ustrezne ukrepe; pozdravlja Sporazum Kongom in Ruando, ki sta ga napovedala zunanja ministra obeh držav in na podlagi katerega bo lahko Ruanda napotila svoje obveščevalne službe v Kongo, kjer bodo sodelovale s kongovsko vojsko za odpravo prisotnosti Demokratičnih sil za osvoboditev Ruande v tej regiji;
8. poziva Afriško unijo, Varnostni svet Združenih narodov in ključne mednarodne akterje, vključno z EU, ZDA in Kitajsko, naj povečajo pritisk na vse strani, da bodo dosegle napredek mirovnega procesa, rešitev problema glede nadzora mineralnih virov ter uresničitev širšega mirovnega sporazuma in ne zgolj prekinitve ognja; te akterje pa tudi poziva, naj pritiskajo na Ruando in Ugando, da se bosta zavezali k zaustavitvi svobodnega gibanja in delovanja Nkundovih upornikov na njenem ozemlju;
9. poziva vse vključene strani, naj ponovno vzpostavijo načela pravne države in se borijo zoper nekaznovanost, zlasti v zvezi z množičnim posiljevanjem žensk in deklet ter novačenjem otrok vojakov;
10. poziva kongovsko vlado, naj z Ruando in MONUC oblikuje načrt za osamitev in prijetje voditeljev genocida v Demokratičnih silah za osvoboditev Ruande ter naj ponudi ponovno naselitev v Kongo ali reintegracijo v Ruandi tistim, ki niso bili vpleteni v genocid in so se pripravljani demobilizirati;
11. poziva kongovske oblasti, naj nemudoma zaustavijo ropanje in nasilje, ki ga izvajajo vladni vojaki, čemur je priča Urad OZN za usklajevanje humanitarnih zadev;

12. poziva države članice EU, naj izvajajo priporočilo skupine strokovnjakov ZN o nezakonitem izkoriščanju naravnih virov Kongu, vključno s kaznovanjem oseb in družb, katerim je bilo dokazano sodelovanje pri plenjenju, da bi prispevali k stabilizaciji države;
13. poudarja, da je nezakonito izkoriščanje naravnih virov v vzhodnem delu Konga vir financiranja za skupine upornikov in zato nestabilnosti v tej regiji; ponovno poudarja, kako pomembno se je boriti proti takemu nezakonitemu izkoriščanju s strani uporniških skupin in vlad v tej regiji; v zvezi s tem poziva kongovske oblasti, da v sodelovanju z MONUC, naj uničijo temelje gospodarske dejavnosti skupin upornikov, tako da jim preprečijo dostop do zalog mineralov (zlasti diamantov, koltana in zlata) ter trgovinskih mrež;
14. poziva Svet in Komisijo, naj vztrajata pri pogovorih z vlada Konga in njenih sosednjih držav o izvajanju učinkovitih sistemov sledljivosti in dokazil o poreklu naravnih virov, in sicer zlata, kasiterita (kositrna ruda), koltana, kobalta, diamantov, piroklora in lesa, kar bi moralo vključevati sprejetje namestitve opazovalcev misije ZN na njihovem ozemlju za spremljanje uvoza naravnih virov iz Konga ter za zagotavljanje varstva teh opazovalcev misije ZN;
15. ponovno poziva učinkovito vzpostavitev mehanizmov nadzora, kot je postopek Kimberley za certifikacijo izvora naravnih virov, ki se iz Konga uvažajo v EU;
16. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da evropska podjetja ne bodo trgovala in poslovala s proizvodi iz mineralov, katerih pridobivanje bi lahko koristilo oboroženim silam v Kongu, niti jih uvažala, ter da bo moral vsak, ki bi nadaljeval tako prakso, prevzeti odgovornost za svoja dejanja;
17. poziva Svet in Komisijo, naj si na vso moč prizadevata za politično rešitev, ker se bo samo tako lahko konflikti v Kongu končali; v zvezi s tem pozdravlja pobudo komisarja Michela za organizacijo srečanja me predsednikom Konga ter predsednikoma republike Ruande in Nairobija; poziva Komisijo, naj si skupaj z kongovskimi oblastmi prizadeva za izvajanje sporazuma za vrnitev borcev Demokratičnih sil za osvoboditev Ruande v Ruando; poziva oblasti DR Kongo in Ruandske republike, naj okrepijo sodelovanje pri izvajanju zavez iz Nairobija ter naj dajo prednost dialogu in posvetovanju, da bi dosegli trajen mir v vzhodnem delu Konga in stabilnost v tej regiji;
18. poziva k ničti strpnosti do spolnega nasilja zoper ženske in deklice, ki se uporablja kot vojno orožje, in zahteva stroge kazenske sankcije za storilce teh zločinov; poudarja, da je treba v konfliktnih razmerah in v begunskih taboriščih zagotoviti dostop do zdravstvenih storitev, zlasti zaradi nedavnih izbruhov kolere, oslovskega kašlja in ošpic;
19. ponovno izraža podporo misiji MONUC v dramatičnih razmerah, v katerih je kljub šibkim točkam njena prisotnost nujna, in zahteva, da se uporabijo vsa razpoložljiva sredstva, da se misiji omogoči popolno izvajanje njenega mandata in da se njeno orožje uporabi za zaščito ogroženih oseb; v zvezi s tem poziva Komisijo, Svet ter zlasti Belgijo, Francijo, Italijo in Združeno kraljestvo, naj prevzamejo vodilno vlogo pri zagotavljanju, da bosta varnostni svet Združenih narodov in oddelek za mirovne operacije Združenih narodov podpirala misijo MONUC s povečanjem izvedbenih zmogljivosti te misije v smislu ustrezne opreme in človeških virov;
20. poziva Svet, naj spodbudi varnostni svet OZN, da bo misiji MONUC zagotovil mandat in sredstva za spoprijemanje z izkoriščanjem mineralov s strani oboroženih skupin, vključno s

spremljanjem in nadziranjem ključnih mejnih točk, pristajalnih stez, izbranih rudarskih območij in dobavnih poti;

21. vztraja, da bi moral biti v primeru, če se napotijo dodatne vojaške sile, njihov mandat osredotočen na zaščito civilistov, obenem pa bi moral podpreti spoštovanje morebitnih novih mirovnih sporazumov ter k njim prispevati;
22. poziva, naj Svet in Komisija skupaj z kongovsko vlado, Združenimi narodi in drugimi pomembnimi donatorji pripravi nov načrt za obsežno razorožitev, demobilizacijo in reintegracijo v Kongu na podlagi koncepta EU za podporo razorožitve, demobilizacije in reintegracije ter ambiciozno strategijo za reformo varnostnega sektorja v državi na podlagi političnega okvirja EU za reformo varnostnega sektorja, oba pa naj ustrezno financirata Komisija in skupna zunanja in varnostna politika;
23. poziva kongovsko vlado, naj naredi vse, kar je v njeni moči, da izsledi odgovorne za vojne zločine v regiji ter jih privede pred sodišče;
24. poziva Svet in Komisijo, naj nemudoma začneta izvajati obsežne programe zagotavljanja humanitarne in zdravniške pomoči civilnemu prebivalstvu v vzhodnem delu Konga ter programe za njihovo reintegracijo, s posebnim poudarkom na pomoči ženskam in deklicam, ki so bile žrtve spolnega nasilja, da bi zadovoljili takojšnje potrebe prebivalstva in predvideli obnovo regije, ki bo potrebna; ugotavlja ključno vlogo žensk pri obnovi razseljenih skupnosti;
25. z zanimanjem opaža imenovanje skupine posrednikov, vključno z nekdanjim predsednikom republike Nigerije, Olusegunom Obasanjom in nekdanjim predsednikom Združene republike Tanzanije Benjaminom Mkapo; poziva Svet, naj si skupaj z mednarodno konferenco o regiji Velikih jezer in Afriško unijo prizadeva za stabilizacijo razmer v vzhodnem delu Demokratične republike Kongo;
26. poziva Svet in Komisijo, naj se skupaj z mednarodnimi in regionalnimi posredniki spoprime z gospodarskimi agendami vojskujočih se strani, zlasti v okviru sedanjih prizadevanj za posredovanje;
27. poziva Svet in Komisijo, naj pozorno spremljata humanitarne in varnostne razmere v vzhodnem delu Konga, da bi se glede na okoliščine poglobili različni možni ukrepi;
28. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, predsedujočemu Komisiji Afriške unije, predsedniku Vseafriškega parlamenta, vladi in parlamentom Demokratične republike Kongo in drugim državam članicam Južnoafriške razvojne skupnosti.